

sabon har i Anledning af Festen udgivet et særligt Værk, der indeholder Beskrivelse af den berømte Missionærs Liv og Rejser med Kort over hans Rejseruter.

Dr. M. A. Steins arkæologiske Undersøgelser i Øst-Turkestan. Siden forrige Oktober har Dr. Stein rejst østefter fra Keria til Lop Nor langs det smalle Vegetationsbælte, som omgiver Ørkenen Takla Makan og Lop. Vegetationsbæltet ligger ved Foden af Kuen-lun Bjærgene, hvorfra det vandes af smaa Floder, der gør menneskelig Beboelse mulig i Lop Ørkenens Bassin. I Vegetationsbæltet eller lidt Nord derfor har Dr. Stein sidste Vinter udgravet fire Beboelsespladser. Han udgravede paa et af disse Steder 30 Boliger og fandt et stort Antal Trætavler beskrevne med den saakaldte Karosthiskrift, der var særegen for det yderste Nordvestindien før Begyndelsen af vor Tidsregning og sandsynligvis indførtes herfra til kinesisk Turkestan. Der blev ligeledes fundet Sanskritdokumenter sammen med græsk-romerske Intaglios og kinesiske Segl, hvilket viser, at Kulturen fra flere Sider for mindst 1700 Aar siden er trængt lige til Hjærtet af Centralasien. Længere mod Øst ved Endereh fandtes en Samling af Karosthi-Skrifter paa Træ, som stammer fra det 3die Aarh. eft. Chr. Det ser saaledes ud til, at 4-500 Aar efter at Stedet var forladt, er det atter bleven befolket, men kun for atter at blive forladt under den tibetanske Invasion, der fulgte kort efter. Ved Tjertjen, endnu længere østpaa, synes en gammel By ligeledes at være bleven forladt i det 6te Aarh. for atter at blive befolket i det 7de eller 8de Aarh. Byen var beboet paa Marco Polos Tid i det 13de Aarh., men blev senere forladt og igen beboet 1830 el. 1840. C. 320 Km. Øst for Tjertjen ligger Miran tæt ved Lop Nor. Denne var i tidligere Tid en vigtig Plads, da den bevogtede Vejene fra Turkestan til Tibet og den vigtige Handelsvej fra Vest til Kina. Ogsaa her fandtes Karosthi-Skrifter paa Træ og Malinger og Stukkatur af indisk og græsk-romersk Kunst. Indskrifterne beviser, at Byen var i den samme Races Besiddelse, som den der befolkede Nija og andre Dele af Lop-Distriktet. Ligesom de fleste af Ruinerne i kinesisk Turkestan blev den forladt i det 3die Aarh. eft. Chr. En Undersøgelse af det store Fort bragte her c. 1000 tibetanske Dokumenter frem for Dagens Lys; disse viser, at efter 4-5 Aarhundreders Forladthed er Byen atter bleven befolket paa samme Maade og til samme Tid som Tjertjen og Endereh. Ca. 150 Km. Nord for Miran fandtes Flintredskaber og Lervarer fra ældre Tid tillige med Karosthi-Dokumenter. Dr. Steins Undersøgelser sammen med Dr. Lecoq's (omtalt i forrige Hefte af dette Tidsskr.) i høj

Grad bidraget til Kendskabet om Centralasien i ældre Tider. Lop Nor Bassinet synes ligesom Turfan ved Beg. af vor Tidsregning at have været betydelig tættere befolket end nu, Folkenes Levevis synes at have været den samme som nu, men Kulturen har staaet højere. Ligesom nu var mange Huse byggede af Rør, Popler og Tamarisker, der flettedes sammen uden Brug af Nagler. Mange Steder, hvor der før var Agerbrug, er nu absolut ubeboelige eller kun brugelige til Nomadisering. Der maa aabenbart være sket en stor Forandring i disse Egne i de første to eller tre Aarh. eft. Chr., hvilken har bevirket, at de højt kultiverede Byer er blevne forladte. Aarhundreder efter forsøgte da atter en Beboelse her, der imidlertid ikke naaede de tidligere Dages lykkelige Position. Om Grunden hertil kan ligge i Klimaforandring, hvilket kunde ligge nær at antage, vil man vel høre nærmere fra Dr. Stein om.

Paa Øen Agar, der hører til Bermudasgruppen og ligger tæt ved Indløbet til Havnen ved Hovedstaden Hamilton, er der for nogle faa Aar siden bleven oprettet en biologisk Station, der vistnok efterhaanden i Tidens Løb vil erhverve sig et berømt Navn. Dets Ledere er Dr. E. L. Mark fra Harvard Universitet og Dr. Charles L. Bristol fra Universitetet i New York. Dets Bygninger, der tidligere til Dels var Magasiner til Krigsforraad, er bleven overladte Stationen af den engelske Regering paa billige Vilkaar. Havet omkring Bermudas-Øerne frembyder en sjælden Rigdom af Dyr og Planter, og Vandet udmærker sig ved en sjælden Renhed. Havbunden er som oftest Korallrev, hvis hvide Farve hjælper til at fremhæve Havets Dyr- og Planteverden. Et forlignende Krudtmagasin er bleven ombygget til et Akvarium, i hvis vandfyldte Rum, som ved Glasvægge er skilte fra Studereværelserne, der er Plads nok selv til de største af de Fisk, der forekommer i Strederne mellem Øerne. Adskillige af Fiskene i dem siges aldrig forhen at have været gjorte til Genstand for grundige Undersøgelser. Man har desuden gjort meget for at tilvejebringe saa gunstige pekuniære Vilkaar som mulig for de Studerende. Der angives, at medens en Plads i Laboratoriet i den biologiske Station i Neapel skal koste henimod 400 Kroner aarlig, vil den her blot koste det halve. Kost og Logis kan faas billigt enten paa selve Etablissementet eller i nærliggende Gaarde og Huse. Hertil kommer endnu, at Klimaet er overordentlig gunstigt, ingen Sinde hverken for varmt om Sommeren eller for koldt om Vinteren, at Øerne er bedækkede af en rig, næsten tropisk Vegetation, og at man bekvemt kommer til dem ved kun 40 Timers Sejlads fra New York.

(Af New York Herald 16. Juni 1907).

Ny Literatur

(indkommet til Selskabets Bibliotek).

Evropa.

Danmarks geolog. Undersøgelse, I Række, Nr. 12; Beskrivelse til Geologisk Kort over Danmark i Maalestok 1:100,000. Kortbladet Skamlingsbanke ved A. Jessen. 87 S. med Illustr., et Kort og Résumé en français. Kjøbenhavn 1907.

Meddelelser fra Kommissionen for Havundersøgelser, Serie Hydrografi Bd. I, Nr. 9: I. N. Nielsen; Contribution to the Hydrography of the North Eastern Part of the Atlantic Ocean with 3 Plates. 25 S. Kjøbenhavn 1907.

Serie Fiskeri Bd. II, Nr. 4: Johs. Schmidt; On the

Larval and Post Larval Development of the Argentinies. With some Notes on *Mallotus Villosus* (O. F. Müller) with 2 Plates, Kjøbenhavn 1906, 20 S. Bd. II, Nr. 5: A. C. Johansen; Contribution to the Biology of the Plaice with special Regard to the Danish Plaice-Fishery. II: The Marking and Transplantation Experiments with Plaice in the danish Waters in the Years 1903—06. (Containing 6 Plates and 10 Text-Figures, Kjøbenhavn 1907, 122 S.

Beretning til Landbrugsministeriet fra Den danske biologiske Station XIV, 1906, ved C. G. Joh. Petersen, Kjøbenhavn 1907, 36 S.

Afrika.

Official Organ of the Congo Reform Association, Novbr. og Dec. 1905; 1906 undt. Febr.; Jan., Febr. og Marts 1907.

Amerika.

United States Geological Survey, Washington. 27' Ann. Report 1905—06, 8°, 104 S. med fl. Kort.

Bulletin 1906. Nr. 275: Slate Deposits and Slate Industry of the United States by T. Nelson Dale with Sections by E. C. Eckel, W. F. Hillebrand, and A. T. Coons, 154 S. med Illustr. og Kort. Nr. 283: Geology and Mineral Resources of Mississippi by A. F. Crider, 99 S. med Illustr. og Kort. Nr. 284: Report on Progress of Investigations of Mineral Resources of Alaska in 1905 by A. H. Brooks etc., 169 S. med Illustr. og Kort. Nr. 285: Contributions to Economic Geology 1905, S. F. Emmons, E. C. Eckel, 506 S. med Kort. Nr. 290: Preliminary Report on the Operations of the Fuel-Testing Plant of the United States, Geological Survey at St. Louis, M. O., 1905 by Joseph A. Holmes, 240 S. Nr. 291: A Gazetteer of Colorado by Henry Gannett, 185 S. Nr. 292: The Bryozoan Fauna of the Roshester Shale (by) Ray S. Basler, 137 S. med talrige Illustr. og Planer. Nr. 293: Reconnaissance of some Gold and Tin Deposits of the Southern Appalachians by L. C. Graton with Notes on Dählonega Mines by Waldemar Lindgren, 134 S. med Illustr. og Kort. Nr. 295: The Yukon-Tanana Region, Alaska, by L. M. Prindle, 27 S. med Kort. Nr. 298: Record of Deep-Well Drilling for 1905 by Myron L. Fuller and Samuel Sanford, 296 S. Nr. 299: Geographic Dictionary of Alaska by Marcus Baker, 2' Ed. prep. James Mc Cormick 690 S. Nr. 301: Bibliography and Index of North American Geology, Paleontology, Petrology, and Mineralogy for the Years 1901—05 inclus by Fred. Boughton Weeks, 770 S. Nr. 302: The Areas of the United States, the States, and Territories by Henry Gannett, 9 S. med 1 Kort.

Water Supply and Irrigation Paper, 1901, Nr. 155: Fluctuations of the Water Level in Wells, with special Reference to Long Island, New York by A. C. Veatch, 83 S. med Planer og Kort. Nr. 158: Preliminary Report on the Geology and Underground Waters of the Roswell Artesian Area, New Mexico by Cassius A. Fisher, 29 S. med Illustr. og Kort. Nr. 159: Underground-Water Resources of Mississippi by A. F. Crider and L. C. Johnson, 86 S. med Illustr. og Kort. Nr. 162: Destructive

Floods in the United States in 1904 etc. by E. Ch. Murphy and others. 105 S. med Illustr. og Kort. Nr. 163: Bibliographic Review and Index of Underground — Water Literature published in the United States in 1905, by Myron L. Fuller, Frederick G. Clapp and Bertrand L. Johnson, 130 S. Nr. 170: Report of Progress of Stream Measurements for the Calendar Year 1905, prep. under Direction af F. H. Newell. Part VI. — Great Lakes and St. Lawrence River Drainages by R. E. Horton, F. W. Hanna, and John C. Hoyt, 116 S. med Kort. Nr. 174: do., Part X. — Western Gulf of Mexico and Rio Grande Drainages by T. M. Taylor and John C. Hoyt, 133 S. med Kort. Nr. 176: do., Part XII. The great Bassin Drainage by M. C. Hinderlider, G. L. Swendsen, and Henry Thurtell, 142 S. Nr. 178: do., Part XIV. Columbia River and Puget Sound Drainages by D. W. Ross, J. T. Whistler, and T. A. Noble, 250 S. Nr. 179: Prevention of Stream Pollution by Distillery Refuse by Herman Stabler, 34 S. med Illustr. Nr. 184: The Underflow of the South Plate Valley by Ch. S. Slichter and Henry C. Wolff, 42 S. med Illustr.

Monographs. Vol. L, 1906: The Cretaceous Flora of Southern New York and New England by Arthur Hollick, 219 S. med talrige Illustr.

Professional Papers, 1906. Nr. 46: Geology and underground Water Resources of North Louisiana and South Arkansas by A. C. Veatch, 422 S. med talrige Illustr. og Kort. Nr. 50: The Montana Lobe of the Keewatin Ice Sheet by Fred. H. H. Calhaun, 62 S. med Kort og Illustr. Nr. 51: Geology of the Bighorn Mountains by N. H. Darton, 129 S. med talrige Illustr. og Kort. Nr. 52: Geology and underground Waters of the Arkansas Valley in Eastern Colorado by N. H. Darton, 90 S. med talrige Illustr. og Kort. Nr. 54: Geology and Gold Deposits of the Cripple Creek District, Colorado by W. Lindgren and Fr. Leslie Ransome, 516 S. med talrige Illustr. og Kort. Nr. 55: Ore Deposits of the Silver Peak Quadrangle, Nevada by Josiah Edward Spurr, 174 S. med Illustr. og Kort.

Jowa Geological Survey. Vol. XVI. Annual Report 1905. Des Moines 1906, 673 S. med talrige Kort.

American Archaeology and Ethnology, Berkeley, st. 8°. Vol. I, Nr. 1, 1903: Life and Culture of the Hupa by Pliny Earle Goddard, 88 S. med talrige Illustr. og Kort. Nr. 2, 1904: Hupa Texts by Pliny Earle Goddard, 278 S. Vol. 2, Nr. 1, 1904: The Exploration of the Potter Creek Cave by W. J. Sinclair, 27 S. med Illustr. Nr. 2, 1904: The Languages of the Coast of California South of San Francisco by A. L. Kroeber, 49 S. Nr. 3, 1904: Types of Indian Culture in California by A. L. Kroeber, 22 S. Nr. 4, 1905: Basket Designs of the Indians of Northwestern California by A. L. Kroeber, 60 S. med Illustr. Vol. 3, 1905: The Morphology of the Hupa Language by Pliny Earle Goddard, 344 S. Vol. 4, Nr. 1, 1906: The earliest Historical Relations between Mexico and Japan by Zelia Nuttall, 47 S. Nr. 2, 1906: Contribution to the physical Anthropology of California by Ales Hrdlicka, 15 S. med Illustr.

Prof. Dr. Emile Goeldi, Para, Brasilien: Os Mamíferos do Brasil 1893, 181 S. As Aves do Brasil, 1. Del, 1894,

311 S.; 2. Del, 1900, 664 S. 16°. Album de Aves Amazonas, 3. Fase. Estudos sobre o desenvolvimento da armação dos Veados Galheiros do Brasil, 1902, Folio, 46 S. med Illustr. Excavações archeologicas em 1905, 1. Dec. 1905, Folio, 43 S. med Illustr. Verzeichniss der wissenschaftlichen Publikationen des Staatsmuseums Goeldi. Para, 1894—1904, 8°, 58 S. Über den Gebrauch der Steinaxt bei jetzt lebenden Indianern Südamerikas, speciell Amazoniens, Altindianische Begräbnissurnen etc. der Amazonas Region, White Herons and Red Ibises (smaa Særtryk).

Les Parcs Nationaux Argentins par Eugène Aultran avec 4 Vues et 1 Plan. Buenos Aires 1907, 8°, 41 S.

Notice Historique sur La Guyane Française par Henry Richard. Paris 1906, st. 8°, 16 S.

Asien.

Le Traité Franco-Siamois du 23. Mars 1907 par Joseph Joubert. Paris 1907, 8°, 24 S.

Polarlandene.

Report of The Second Norwegian Arctic Expedition in the „Fram“ 1898—1902. Nr. 5, Gunn. Isachsen: Astronomical and Geodetical Observations, Kristiania 1907, st. 8°, 141 S. med 3 Kort.

Al Polo Magnetico Boreale E A Traverso Il Passaggio Del Nord-Ovest, med Illustr. Cap. Roald Amundsen. Roma, 1907, 8°, 37 S.

Forskelligt.

Bericht über die Feier des 50jährigen Bestehens der K. K. Geographischen Gesellschaft in Wien am 15. Dec. 1906. Wien 1907, 8°, 55 S.

X. Jahresbericht der Geogr. Gesellschaft zu Greifswald 1905—06. Festschrift zum 25jährigen Bestehen der Gesellschaft; herausgeb. von Rudolf Credner. Greifswald 1907, 8°, 501 S. med Kort etc.

Abhandlungen der Kais. Leopoldinisch-Carolinischen Deutschen Akademie der Naturforscher, 86 Bd. mit 29 Tafeln, 500 S.; Bd. 85 mit 33 Tafeln, 382 S.; Leopoldinia, 42. Heft. Jahrg. 1906. Halle 1906.

Ritters Geogr. Statistisches Lexikon indb. 9. Oplag 1905. (Købt af Selskabet.)

The Franklin Bicentennial Celebration. American Philosophical Society, Philadelphia 1906. st. 8°. 321 S. Dette meget smukt udstyrede Værk indeholder samtlige Taler, der holdtes i Anledning af Festlighederne i American philos. Soc. til Minde om Benjamin Franklin, som bl. a. har stiftet dette Selskab. Det indeholder flere Billeder af Franklin.